

60.008/X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. szeptember 10.   bel   s z o r b a t
-----

sb0001 4 130 mtib1001

hazaérkezett madridból dr. várkonyi péter

1983. szeptember 10. - pénteken, a késő éjszakai órákban
hazaérkezett budapestre dr. várkonyi péter külügyminiszter, aki
madridban az európai biztonsági és együttműködési találkozón vett
rész. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent José María
Ulrich, Spanyolország budapesti nagykövete is. /mti/

t cs/ -ár/mz hgy

00.10   100983 0381

---

sb0002 4 160 mtib1002

kedvező változások a dolgozók általános iskoláiban - megszűnik a vizsgakötelezettség

1983. szeptember 10. - olyan új alapismereti tankönyvből tanulnak az idei tanévben a dolgozók általános iskolájába járó felnőttek, amelyek tartalmazzák az első és második évfolyam számára az anyanyelvi ismereteket, valamint a számtan-mértan tudnivalóit. a tankönyvet feladatlapok egészítik ki, amelyek folyamatosan segítik a hallgatókat a felkészülésben, a megtanult anyag gyakorlásában. a felkészítő pedagógusok minden iskolánapon ellenőrizhetik, hogy a tanulók megértették-e, illetve milyen szinten sajátították el az ismereteket.

az új, ingyenes tankönyv kiadására a művelődési minisztérium illetékesei szerint azért volt szükség, hogy az oktatásra kerülő tananyag jobban igazodjék a felnőtt hallgatók életismereteihez, tapasztalataikhoz, a felnőtt - oktatás módszereinek.

a minisztérium azt tervezi, hogy az alapismereti tanfolyamok első-második évfolyamán - amelyek az általános iskolák 1-4 osztályának felelnek meg - megszüntetik a vizsgakötelezettséget. a jövőben az egyes hallgatók ismereti szintjét a pedagógusok a már kiadott feladatlapok segítségével ellenőrzik.

az illetékesek tájékoztatása szerint az elmúlt mintegy fél évtized alatt az általános iskolai alapismereti tanfolyamokra beiratkozott felnőttek száma közel azonos: 2000-2500 között ingadozik évente. az elmúlt tanévben a 260 dolgozók általános iskolája közül 91 helyen indítottak alapozó osztályokat, ebből 63-at üzemekbe kihelyezve. a legtöbb felnőtt diákja a pest, a borsod és a bács-kiskun megyei, valamint a fővárosi dolgozók általános iskoláinak voltak. /mti/

és/tr/ag/gw hgy

00.11 100983 1674

--

sb0003 4 160 mtib1003

hagyományörzés, nyelvápolás a nemzetiségi táborokban

1983. szeptember 10. - a már több mint tíz esztendő óta újra visszatekintő olvasótábori mozgalom keretei között mind jobban kibontakozik a nemzetiségi olvasótáborok tevékenysége. a 10-14 éves gyerekeket foglalkoztató táborok szervezésében kezdeményező és módszertani tanácsadó szerepet vállal az állami gorkij könyvtár. mint arról az intézmény illetékesei tájékoztatták az mti munkatársát: az olvasótáborokban a tanulók a nemzetiségek sajátos kulturájáról, hagyományairól szereznek gazdag ismereteket, de beszélnek az anyaországgal való kapcsolatukról, a többségi nemzethez, a hazához való viszonyukról is. az utóbbi években a táborok száma folyamatosan emelkedett, idén a délszláv nemzetiségi gyerekeknek bár, hercegszántó, tőköl és balatonederics, a németeknek bár, kárász, sötétvölgy, a szlovákoknak balatonszemes, békéscsaba, bükk-szentkereszt és szécsény adott otthont, de az ndk-ban és szlovákiában is szerveztek olvasótáborokat.

színes programjával, ötletes megoldásaival mindenképp a tolna megyei német báziskönyvtár által a sötétvölgyben szervezett olvasótábor hívta fel magára a figyelmet. a gyerekek számára nyelvtudásuknak és érdeklődési körüknek megfelelően különböző témakörökkel - nyelvjárással, honismerettel, irodalommal-színjátszással, riporteri munkával, énekkel-táncokkal, képzőművészeti tevékenységekkel - foglalkozó kiscsoportokat alakítottak ki. az anyanyelven - tájnyelven - előadottakat a tanulók érdeklődéssel hallgatták. a közös éneklések arról győzték meg a tábor vezetőit: az anyanyelvekhez élményszerűbben jutnak el a gyerekek a népdaléneklésen keresztül.

a nemzetiségi olvasótáborokban - a nyelvi kultúra ápolásán túl - kiemelkedő szerepe van a hagyományörzésnek is. említésre méltó a békéscsabai tanulók „gyökereket”, nyomozó szlovákiai kirándulása: a tábor résztvevői végigjárták letelepülő őseik útját, és „szellemi turákat”, is tettek a folklór, a népi hagyományok világába.

az idegi olvasótáborok érdekessége volt az is, hogy - új kezdeményezésként - pályázatot írtak ki a résztvevők számára. a dolgozatokat csak nemzetiségi nyelven adhatták be a tanulók, a pályázat meghirdetői a nyelvi, olvasási kultúrával, a nemzetiségi hagyományokkal összefüggő anyagokat: meséket, verseket, elbeszéléseket, riportokat, műfordításokat, valamint kollektív munkákat: tábori naplókat, újságokat és önálló képzőművészeti alkotásokat vártak a diákoktól. a nagyszámú dolgozat értékelése javában tart, de még az idén kihirdetik az eredményt. /mti/

na/ka/ag/mz hgy

00.11 100983 2570

--

sb0004 4 130 mtib1004

a fokozott közúti ellenőrzés tapasztalatai

1983. szeptember 10. - fokozott közúti ellenőrzést tartottak júliusban a fővárosban és az ország valamennyi megyéjében. Grimela sándor rendőr-ezredes, az országos rendőr-főkapitányság közlekedési osztályvezetője a tapasztalatokról egyebek között elmondta: az ellenőrzés azért vált szükségessé, mert a korábbi évektől eltérően az év első felében jelentősen emelkedett a balesetek száma. az intézkedések ellenére sem javult a közúti és vasúti pályaszinti kereszteződések forgalombiztonsági helyzete. a balesetek okai között még mindig jelentős helyet foglal el a járművek összeütközése. a gépkocsivezetők legkirívóbb szabálysértése: a sebesség helytelen megválasztása és az előzés szabályainak durva megszegése. sajnos, több olyan közúti baleset történt, ahol a helyszínen egyszerre többen veszítették életüket. az ilyen jellegű balesetek leggyakoribb előidéző oka az előzés szabályainak semmibevétele, továbbá az elsőbbségadás elmulasztása, az irányváltoztatásra és kanyarodásra vonatkozó előírások figyelmen kívül hagyása. a forgalom biztonságára súlyos veszélyt jelent továbbra is az uttest menetirány szerinti bal oldalának indokolatlan igénybe vétele, és az olyan balesetek növekedése, amikor a jármű - zömmel gyorsajtás következményeként - letér az uttestről, felborul, vagy különböző utcsél tárgyaknak ütközik.

a közlekedési fegyelem lazulását jelzi, hogy növekedett az ittas állapotban okozott balesetek, illetve ittas állapotban járművet vezetőik száma. a júliusi ellenőrzés során közel 4000 járművezetőnél mutatott az alkoholszonda pozitív elszíneződést, és az adatok szerint az ellenőrzött járművezetők több mint 10 százaléka ittas állapotban vezetett.

a fokozott közúti ellenőrzések során a rendőrök a szabálysértési feljelentések többségét gyorsan hajtókkal, szabálytalanul előzőkkel, ittas vezetőkkel, illetve szabálytalanul közlekedő gyalogosokkal szemben kezdeményezték. kisebb szabálysértések esetén figyelmeztetést, illetve helyszíni bírságolást alkalmaztak. fokozott figyelmet fordítottak a járművek műszaki állapotának ellenőrzésére is, s hogy erre szükség volt, bizonyítja: közel 400 esetben kellett a rendszámot azonnal levenni a járműről. a rendőri szervek változatlanul alapvető feladatuknak tekintik a közlekedési fegyelem további javítását, az egymást segítő partneri kapcsolat kialakítását a közutakon, különös tekintettel az őszi-téli hónapokban várható nehezebb közlekedési viszonyokra. ezért az őszi időszakban hasonló ellenőrzésekre kerül sor - jelentette be Grimela sándor rendőrezredes. /mti/

és/pá/gw hgy

00.12 100983 2612

--

sb0005 4 150 mtib1005

javuló feltételek az áruforgalmi utószezonban /1. rész/

1983. szeptember 10. - minden eddiginél gondosabban készültek fel a magyar idegenforgalmi vállalatok az utószezonra, kedvező ajánlatokat, speciális programokat dolgoztak ki, hogy minél vonzóbbá tegyék az őszi magyarországot a hazai és a külföldi turisták részére. az országos idegenforgalmi hivatal százezer példányban olyan német nyelvű programfüzetet állított össze, amely valamennyi hazai utazási vállalat, szállodavállalat, illetve idegenforgalmi hivatal elő-, illetve utószezoni ajánlatait tartalmazza, feltüntetve a kedvezmény mértékét és a programlehetőségeket is. megteremtették a várhatóan nagy számú látogató fogadásának feltételeit: jónéhány szállodát téliésítettek, sok helyen tenisz- és minigolf-pályákat építettek, amelyek az időjárástól függetlenül is kitűnő szórakozási és sportolási lehetőséget nyújtanak. az mti munkatársai felkeresték néhány megyei idegenforgalmi hivatal szakembereit, tájékoztatást kérve a helyi utószezoni előkészületekről.

a nyárihoz hasonló élénk forgalomra számítanak az őszi idényben is a mátrában és a Bükkben. a festői szépségű hegyvidék a vadászat, a különféle sportolási és szórakozási lehetőségek tömegével vonzza erre a tájra a turistákat. a mátra látogatottságát különösen növeli az a tény, hogy elkészült a 3-as autópálya budapesttől Gyöngyösig, így a fővárostól alig egy óra alatt juthatnak el a kirándulók a hegycsúcsok közé. a magyarok mellett sok külföldi vendégre is számítanak: elsősorban cseh-szlovákiából, ausztriából, hollandiából és olaszországból érkeznek turisták erre a vidékre. a kibővített egri kempingben október 15-ig lakhatnak, a motelekben, faházakban és konténerházakban háromszáz turistát tudnak egyidőben elhelyezni, s szintén kényelmes szállást nyújt az egri turist motel, a turistaszálló, az építők szállója, valamint a közelmúltban megnyílt 30 ágyas minimotel. egerben és Gyöngyösön szüreti mulatságokat rendeznek, ahol a résztvevők maguk is bekapcsolódhatnak a munkába, és megízlelhetik a frissen szedett szőlőt, az illatos mustot, s itt megtanulhatják, hogyan kell lopóval bort szívni. több heves megyei faluban fonóesték, disznótoros vacsorák és tánccbemutatók teszik változatossá az időtöltést. az idén először a felsőtárkányi lakodalmaszt is megtekinthetik az érdeklődők.

Győr-sopron megyében a ciklámen tourist győri és mosonmagyaróváron gyógyüdülést kínál, mindkét város thermal-strandjának vize alkalmas a mozgásszervi betegek kezelésére. /folyt. köv./

bi/kö/gw
00.12 100983 2531

--

sb0006 4 150 mtib1006

javuló feltételek ... /2./

a horgászat kedvelőit az öreg-duna ártéri töltése mellett lévő ásványráróra hívják. a falusi turizmus iránt érdeklődőknek a fertő-parti községet, fertőbozt ajánlják az őszi időszakban, ahonnan kirándulásokat tehetnek a fertődi és a nagycenki kastélyhoz, valamint a fertőrákosi műemlékekhez. sopron vendégei igénybe vehetik az idén megnyitott lövén szállót, melyet a közelmúltban építettek újjá, és a szobák számát 74-ről 203-ra növelték. az ikva-parti város másik új szállodája, a hotel sopron, 113 kétágyas szobával, szaunával, soláriummal, étteremmel és éjszakai bárral várja vendégeit. a soproni szünet szeptember 16-án kezdődik, az egy hétig tartó eseménysorozat vendégeit egyebek között szüneti diszfelvonulás, szüneti bál és megannyi egyéb karneváli látványosság szórakoztatja.

a fejér megyei vajtán, a melegvizes strand szomszédságában október 15-ig kényelmes motelszobákban pihenhettek a kirándulócsoporthoz és a családok. a mezőföldi településen egyhetes üdülésre, illetve hétvégi pihenésre is lehetőséget nyújtanak félpanziós, vagy teljes ellátással, kedvezményes áron. családi hétvégére invitálja agárdi szállodájába és bodajki turistaszállójába a pihenési vágyókat az őszi-téli hónapokra a fejér megyei tanács idegenforgalmi hivatala. péntek, szombat, vasárnapra kényelmes szobákat, olcsó ellátást és sportolási lehetőséget biztosít a vendégeknek. bodajkon egyhetes üdülésre is módjuk nyílik a szép tájat és a csendes erdei sétákat kedvelőknek, a turistaszállóban félpanziós ellátás mellett pihenhettek.

a balaton partján igen erős utószezonra számítanak: a tavalyinál harminc százalékkal több vendég érkezését várják. különösen nagy az érdeklődés az őszi balaton iránt az nszk-beli és az osztrák turisták részéről, de jónéhány más országból is sokan jelezték érkezésüket. a nagy érdeklődésre tekintettel a síófoki szállodasoron az európa és a balatonföldvári neptun október közepéig tart nyitva, s meghosszabbítja nyitvatartását a síófoki lidó, hungária, balaton és motel szálló is. /folyt. köv./

bi/ka/gw

00.13 100983 2072

--

sb0007 4 150 mtib1007

javuló feltételek ... /3./

a balaton északi partján, valamint kőröshegyen a vendégek maguk szedhetik a fürtöket, préselhetik, izlelgethetik az édes nedűt. az érdeklődők fővárosi, balaton-körüli kirándulásokon vehetnek részt, s vendégei lehetnek egy igazi parasztlakodalomnak is.

a pihenivágyókat több új lehetőség várja a fővároskörnyéki üdülőtelepüléseken is. a nyár végére készült el ráckevén a kétcsillagos szálloda, mely 37 szobával áll a vendégek rendelkezésére. nemrég készült el szentendrén is az új szálloda, mely a dunakanyar látogatóinak nyújt kényelmes szállóhelyet. a régi hagyományok kedvelői zsámbokra látogathatnak el, s népi lakodalmon vehetnek részt. apajpusztán a lovashagyományokkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a kiskunsági nemzeti park területén a pusztai és a pásztorélet emlékei elevenednek meg.

a hajdusági idegenforgalmi szakemberek tovább bővítik a tavaly megkezdett kedvezményes vendéglátást. a megye két fürdővárosában, debrecenben és hajduszoboszlón gyógyszolgáltatásokkal kapcsolják össze az őszi üdülési szezont. különösen sokat lendíthet majd a forgalmon az ősszel átadandó új debreceni thermál- és gyógyfürdő. a debreceni arany bika szállodában egy- és kéthetes, ugynevezett családi programokat hirdettek meg külföldiek részére. a különféle gyógykurák mellett főzőtanfolyamokon, lovaglással és hortobágyi kiránduláson vehetnek részt az érdeklődők. hajduszoboszlón a környékbeli termelőszövetkezetekben dolgozók részére ajánlanak háromnapos hétvégi pihenést ötven százalékos kedvezményrel. ezt a szolgáltatást az elmúlt esztendőben már több mint ezren vették igénybe a szabolcsi és a borsodi tsz-tagok közül. /mti/

bi/szg/vir/káp/dáv/mzs/kov/ka/sl/gw hgy
00.14 100983 1722

--

sb0008 4 130 mtib1008

művelődéstörténeti ujdonságok - a kalevala születése

1983. szeptember 10. - tucatnál több művelődés- és irodalomtörténeti munka közreadását tervezte ez évre a gondolat kiadó. a napokban három új kötet hagyta el a könyvműhelyt.

halász lászló az olvasás: nyomozás és felfedezés,, című tanulmánykötete a pszichológus-befogadó szemszögéből boncolgatja az irodalmi szöveg összefonódó szálait, a világirodalom 11 elbeszélését elemelve. írásában izgalmasan ötvöződik a személyiség a tudományossággal, a műélvező magánember nézőpontja az avatott művészet-pszichológuséval. egyebek között elemzi móríciz zsigmond a kicsi; kosztolányi dezső: tréfa; nagy lajos: a pofon, edgar a. poe: az ellopott levél, franz kafka: az ítélet című novelláját.

a nagy magyar írók sorozatban adták közre rónay lászló tanulmányát tersánszky józsi jenőről. a jeles irodalomtörténész arra vállalkozott a kismonográfiában, hogy megmutassa tersánszky életművének értékeit, amelyet olyan művek fémjeleznek, mint a kakuk marci, a viszontlátásra drága..., a margarétás dal, vagy a legenda a nyulpaprikásról. a szerző tudatosítani akarja a művek szerves folytonosságát, esztétikai vívmányait, meggyőzően szól a mögöttük meghúzódó tersánszky ,,csakazértis,,-derű szemléletéről, az író robusztus, teremészetes, kompromisszumoktól berzenkedő alkatáról.

va:inö kaukonen neves finn irodalomtudós, kalevala-kutató tanulmányát a kalevala születése címmel jelentette meg a gondolat kiadó. a szerző ortutay gyula kérésére írta könyvét. írásában nyomon követi, hogyan formálódott világirodalmi rangú eposszá - elias lönnrot népi epikus énekeket gyűjtő és szerkesztői munkássága során - a kalevala és annak lírai párja, a kanteletar. a könyv utószavában domokos péter érdekes esszében mutatja be, miként hatott és hat a kaleva napjainkig íróink, költőink alkotásaira. a kötetet a jeles finn festő, akseli kallela-gallen 12 színes festménye illusztrálja.
/mti/

km/tr/ag/gw hgy

00.14 100983 1964

--

sb0009 4 150 mtib1009 /közönségszolgálat/

vonatpótló autóbuszok

1983. szeptember 10. - a ráv értesíti az utazókat, hogy pályépitési munkák miatt néhány vonalon néhány napig vonatok helyett autóbuszokkal bonyolítják le a forgalmat.

szeptember 12-től 16-ig kisterenye-salgótarján között naponta 20 órától 6 óráig, összesen 9 személyszállító vonatról;

szeptember 12-től 16-ig csajág-füzfő között a budapest, déli pályaudvarról 7.05 órákor, a székesfehérvárról 11.56 és a tapolcáról 8.20 és 10.40 órákor induló;

szeptember 12-én, 13-án, 15-én és 16-án herend-városlőd-kislőd között a szombathelyről 10.00 és 11.15 órákor és a budapest, déli pályaudvarról 6.20 órákor induló;

szeptember 13-án berettyóújfalú-biharkeresztes között a püspökladányból 10.25, 12.32, 14.10 és 16.20 órákor, valamint a biharkeresztesről 12.24, 13.49 és 16.04 órákor induló;

szeptember 13-tól 15-ig eger-felnémet között az egerből 10.00 és 14.40 órákor, a putnokról 7.06 és 12.35 órákor, a szilvásváradról 12.03 órákor induló;

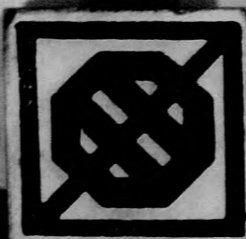
szeptember 14-én veszprém-herend között a budapest, déli pályaudvarról 6.20, 11.55 és 13.10 órákor, a szombathelyről 10.00, 11.15 és 12.58 órákor induló vonatokról autóbuszokra kell átszállni. emiatt kisebb késésekkel lehet számolni. az autóbuszokon a megváltott vasuti jegyek érvényesek.

az intézkedés miatti kényelmetlenségért a vasut kéri az utasok megértő türelmét. /mti/

kf/mz hgy

00.15 100983 1402

--

sb0010 4 150 mtib1010 /közönségszolgálat/

uj bélyeg

1983. szeptember 10. - czóbel béla születésének 100. évfordulója alkalmából szeptember 15-én 2 forint névértékű bélyeget bocsát forgalomba a magyar posta.

a bélyeget widerkornn erwin grafikusművész keretrajzával, hatszinű mélynyomással az állami nyomdában készítették. a bélyegen czóbel béla gyümölcsöscsendélet című festménye látható.

a bélyeget a forgalomba bocsátás napján első napi bélyegzővel látják el a kijelölt postahivatalokban. /mti/

bi/mi/sl/mz hgy

00.15 100983 0497

--

sb0011 4 150 mtib1011

két hét múlva vége a nyári időszámításnak /1. rész/

1983. szeptember 10. - rövidesen lejár a nyári időszámítás, s visszkapjuk a tavasszal elvett egy órát.

az ipari és a közlekedési miniszter együttes rendelete alapján szeptember 25-én megszűnik a nyári időszámítás, hivatalosan vasárnap egy órakor kell visszaállítani a mutatókat 0 órára. a rendelet szerint a nyári időszámítás megszűnésekor munkát végző - nem havibéres - dolgozók munkabérét a tényleges teljesítmény, illetve a ténylegesen ledolgozott munkaidő alapján kell elszámolni.

az órák otthoni visszaigazítása egyszerű. annál több munkát ad a postának a budapesti mintegy 5 500 villanyóra átállítása, amely most tovább is tart, mint tavasszal, mert szerkezetüket nem lehet visszafelé, csak előre forgatni. a munkát ezért már péntek délután megkezdik a posta szakemberei először az üzemekben, hivatalokban, intézményekben, majd szombaton és vasárnap a 180, utcán és egyéb közterületeken levő órát állítják át; legkésőbb hétfő déltől már valamennyi nyilvános villanyóra az „új időt”, mutatja.

a tömegközlekedési eszközök járatainak többségét nem érinti az óraigazítás, hiszen az európai országok - a szovjetunió kivételével - egyidőben térnek vissza az eredeti időszámításra. így utána is a jelenlegi menetrend érvényes, a volán-nál és a mahart-nál eszerint indulnak és érkeznek az autóbuszok és a hajók.

a malév-nél csak november 1-én lép életbe a téli menetrend, addig a légiközlekedésben is a mostani érvényes, amelyben egyébként jelölve vannak az esetleges változások.

a MÁV, akárcsak az európai vasutak, az óra-átállítással egyidőben, szeptember 25-én vezeti be a téli menetrendet. ezért kiadja a hivatalos menetrend-hez az 1. számú pótlást. ez összefoglalja a menetrend májusi kiadása óta történt összes változást, még a külföldi vasutak és repülőjáratok menetrendi módosításait is. ujdonság, hogy a jegyzékben felsorolják azokat a vonatokat, amelyek a mostani menetrendben ugyan benne vannak, de a karácsonyi ünnepek alatt a gyér forgalom miatt nem közlekednek.

a pótlás ugyancsak tartalmazza a hegyeshalom-rajka közötti öt pár motorvonat közlekedési rendjét is; ezen a vonalon ugyanis tíz évi szünet után ismét megindul a vasuti forgalom.

a pótlás sem veszi figyelembe azonban, hogy - tőlünk és a többi európai országtól eltérően - a szovjetunióban szeptember 30-án állnak vissza a téli időszámításra. budapestről szeptember 25. és 30. között is a hazai időszámítás szerint indulnak a vonatok, s csak a határállomáson lesz időeltolódás néhány napig, amíg a szovjetunióból a vonatok egy órással késéssel érkeznek majd. /folyt.köv./ mz

00.16 100983 2652

--

sb0012 4 150 mtib1012

két hét múlva vége ... /2. rész/

a MÁV menetrendi pótlása - amely 120 000 példányban készült - a hivatalos menetrend 1. számú utalványa ellenében díjmentesen vehető át szeptember 20-tól a pályaudvarokon és az utazási irodákban. /mti/

kf/sl/mz hgy

00.17 100983 0265

--

sb0013 4 150 mtib1013

a pusztai építészet emlékei

1983. szeptember 10. - az ország legnagyobb pusztáján, a bolyi mezőgazdasági kombináthoz tartozó sátorhelyen, felújítják a századforduló pusztai építészetének jellegzetes emlékeit: a hosszan elnyúló, oszlopos tornácu, fehérre meszelt falu cselédházakat. megőrzik eredeti külsejüket, belül azonban komfortos lakásokat alakítanak ki.

a hétszáz lakosu dél-baranyai pusztán tömeges lakásépítkezés folyik a kombinát támogatásával. a település egyik szélén földszintes, kertes családi házak épülnek, a másik szélén emeletes házakból álló szövetkezeti lakótelep jött létre. sátorhely szívében azonban még ott sorakoznak azok a cselédházak, amelyeket a főhercegi uradalom építtetett a munkásai számára. közülük a három legrosszabb állapotban lévőket lebontották, s helyükön parkot létesítettek, itt állítják fel hamarosan sátorhely első köztéri szobrát.

öt jó állagu házat meghagytak, ezeken teljes rekonstrukciót hajtanak végre. eredetileg nyolc lakás volt az épületekben, ezekből - a közfalak áttörésével - kevesebb, de nagyobb alapterületű lakást csinálnak. a többgyermekes családok otthona hetven négyzetméteres lesz: ez két lakószobát, konyhát, kamrát, fürdőszobát, vécét és előszobát jelent. a gyermektelen fiatalok, vagy idős házaspárok lakása egyszobás, ötven négyzetméter alapterületű. az épületekbe bevezették a vizet és rákötötték a háztartásokat a település szennyvízhálózatára. a kombinát ugyanis 16 millió forintos költséggel korszerű, nagy kapacitású szennyvíztisztító telepet épített sátorhelyen.

a negyven méter hosszú épületek végigfutó tornáca virágos kertre tekint; korábban disznóólak voltak a kert helyén, azokat áttelepítették a házak végébe. a helyreállított pusztai lakóházakat népi műemlék gyanánt őrzi meg a bolyi kombinát. /mti/

igó/bné/st/gw hgy

00.17 100983 1828

--

sb0014 4 150 mtib1014

automata csomagolja a zeolitot

1983. szeptember 10. - nagyteljesítményű automata gépet helyeztek üzembe a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű mádi telepén a zeolit csomagolására. a takarmányozásban, a talajerő utánpótlásában, valamint a környezeti szennyeződések megszüntetésében mind nagyobb szerepet játszó, tokaj-hegyalján szinte kimeríthetetlen mennyiségben található zeolitot eddig kézzel csomagolták. ezzel a kezdetleges módszerrel azonban a gyorsan növekvő keresletet nem tudták kielégíteni. ezért létesítették mintegy 13 millió forintos költséggel az új üzemet, ahol az automata géppel műszakonként 8 tonnányi zeolitot csomagolnak. az értékes ásványból előállított 17 féle terméket egy és 10 kilogrammos adagokban, műanyag fóliába csomagolva hozzák forgalomba. az új berendezés lehetővé teszi, hogy az idén már több mint tizezer tonnára, a korábbiak két és félszeresére növeljék a termelést. így a belföldi kereslet kielégítése mellett fokozhatják az exportot is. /mti/

kör/né/st/mz hgy

00.18 100983 1007

--

sb0015 4 160 mtib1015

kubikos emlékszobor mezőturon

1983. szeptember 10. - a képzőművészeti alkotások egész sorával, 13 szoborral és térplasztikával gazdagodott az utóbbi időszakban a nagykunság szépülő városa, mezőtúr. a szabadság téren dózsa györgy szobrát, a petőfi uton petőfi mellszobrát állították fel, mindkettő marton lászló szobrászművész alkotása. a debreceni agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészeti főiskolai karának épületében helyezték el erdei ferenc mellszobrát, somogyi árpád szobrászművész alkotását. ugyanő készítette mórnicz zsigmond mellszobrát, amely az íróról elnevezett városi könyvtár előtt áll. a város szülötte, veress miklós iparművész fazekas-emlékművel gazdagította mezőtúr. most emléket kívánnak állítani a város hajdani kubikosainak is. a szobor elkészítésére a városi tanács győrfi sándor fiatal karcagi szobrászművészt kérte fel. /mti/

end/kné/st/mz hgy

00.18 100983 0890

--

sb0016 1 130 mtib1016

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. szeptember 10. - a mai bs0001 mtib1001 sz. hazaérkezett madridból dr. várkonyi péter című hírünk utolsó mondatát kérjük törölni. tehát a szöveg helyesen:

... és együttműködési találkozón vett részt. /mti/

/mti/ kö
08.23 100983 0296

--

sb0017 1 150 mtib1017

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. szeptember 10. - mai bs0005 mtib1005 sz. javuló feltételek ... c. hírünk címe helyesen:

javuló feltételek az idegenforgalmi utószezonban/mti/ kö
08.25 100983 0272

--

sb0018 4 170 mtib1018

verik a mandulát .

1983. szeptember 10. - az idén a szokásosnál korábban érett be a mandula a balaton-felvidéken. a köves talajon otthonosan érzi magát és bőven terem ez a kedvelt csonthéjas gyümölcs, amelynek termését általában a szőlőszüret után takarítják be. az idén azonban megfordult a sorrend, a mandula megelőzte a korai szőlőket is. a termelők előszedték hosszú mandulaverő póznáikat és megkezdték több

tízezer fa termésének betakarítását. a szeptember eleji viharok megtépázták a fákat, de a termés így is átlagosnak minősíthető.

a balaton-felvidéki mandulát az áfész-ek vásárolják fel, s továbbítják a feldolgozó iparnak, illetve a vendéglátó vállalatoknak. /mti/

szé/mn/kö ká hgy
08.27 100983 0710

--

sb0019 4 150 mtib1019

üvegballonok nagy sorozatban

1983. szeptember 10. - nagy ürtartalmu savballonokat gyártó automata berendezést helyeztek üzembe a salgótarjáni öblösüveggyárban. a saját konstrukcióju, „háziilag”, előállított nagy termelékenységű gép nagy sorozatban állít elő tiz, huszonöt és ötven literes üvegballonokat. az amfora vállalat, valamint a gyógyszer- és vegyipar nagy ürméretű ballongigényének java részét eddig tőkés importból fedezték, ezentul a salgótarjáni automata képes az egész hazai kereslet kielégítésére. az új berendezés egyszersmind az egyik legnehezebb üvegipari fizikai munkát adta át az ipartörténeti múlnak. /mti/

csiz/mfné/kö st hgy
08.45 100983 0660

--

sb0020 4 130 mtib1020

telkek a nagykanizsai építkezőknek

1983. szeptember 10. - az előzetes felmérések alapján 3.737 telkek kialakítására készített tervet nagykanizsán a városi tanács. a hitelfeltételek kedvező változásával ugyanis mind többen szeretnék saját erőből megoldani lakásgondjukat. a nyilvántartott 1.727 igénylő több mint tiz százaléka családi-, illetve társasházat kíván építeni. a város peremtelepülésein 161 családi házhely áll rendelkezésre, de azoknak is tudnak telket biztosítani, mégpedig tulnyomó részüket a város belterületén, akik társasházat akarnak építeni. a telkek előkészítése, illetve közművesítése már folyik, vagy hamarosan megkezdődik. /mti/

tas/kné/kö st hgy
08.52 100983 0686

--

bel

- 16 -

1983.09.10.

sb0021 4 160 mtib1021 /közönségszolgálat/

soproni szüreti napok

1983. szeptember 10. - soproni szüreti napok kezdődnek szeptember 16-án, pénteken. a háromnapos rendezvénysorozatra várják az érdeklődőket, a turistákat. péntek délután városszerte zenés hívogatóval toborozzák a vendégeket a szüreti mulatságra. a város fuvószenekeara és a soproni lajtorja együttes, továbbá a meghívott pomázi tamburazenekar és a pilisvörösvári sramlizenekar zeneszóval vonul a külvárosokból a műemléki városközpontba, a nyitó események színhelyére. a régi piactéren kikiáltók, komédiások tréfás pohárköszöntőkkel, borivóknak szóló intelmekkel üdvözlik a borvásár látogatóit, a kolostor utcában pedig megnyitják a népi iparművészeti vásárt, és meghívott táncegyüttesek, zenészek lépnek fel. a nyitónapi program éjfélre zenés sétával zárul. résztvevői a bányászáti múzeum udvarán reneszánsz gitármuzsikát, a középkori zsinagógában héber dalokat, a szent györgy templomban preklasszikus orgonamuzsikát hallgathatnak.

szombat délelőtt a gyerekeknek a liszt ferenc művelődési központban rendeznek változatos programot, míg a felnőttek résztvevői lehetnek a soproni szüretnek. a dózsa tsz szőlőjében babrétessel és törkölypálinkával kínálják a szüretelőket, akik a serény munka közben a frissen préselt mustot is megkóstolhatják.

délután szüreti diszfelvonulás lesz a belvárosban harsonásokkal, diszfogatokkal, lovasbandériummal és néptáncosokkal. a karneválon komédiások, maskarások elevenítik meg az egykori szüreti szokásokat. a klasszikus zene kedvelőit szombat délután 6 órakor a hungaroton hanglemez-hetek országos megnyitó koncertjére hívják az evangélikus templomba, ahol a schola hungarica együttes szerepel. este szüreti bál lesz a hotel sopronban, valamint a lóvér szállóban.

vasárnap délelőtt haydn-matinét tartanak a fertődi esterházy kastélyban a soproni kamarazenekar közreműködésével. az esti órákban a soproni várostoronyból toronyzene szórakoztatja a szüreti napok vendégeit. /mti/

mzs/sza/kö st hgy
09.09 100983 1982

--

bel

- 17 -

1983.09.10.

sb0022 4 130 mtib1022

átadták a gedeon tihamér-díjat

1983. szeptember 10. - a budapesti műszaki egyetemen dr. polinszky károly rektor átadta az idén alapított gedeon tihamér-díjat dr. bulkay dénesnek és zergi istvánnak a bauxitgeológia és timföldipar fejlesztése terén kiemelkedő eredményt elért szakembereknek. /mti/

kö ká
09.11 100983 0316

--

sb0023 4 130 mtib1023

elhunyt támadi jános

1983. szeptember 10. - támadi jános, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 81 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1983. szeptember 14-én délután 15 órakor lesz a lőrinci új-temetőben.

mszmp xviii. kerületi bizottsága

építő-, fa- és építőanyagipari
dolgozók szakszervezete

/mti/ kö ag ká
09.13 100983 0436

--

bel

- 18 -

1983.09.10.

sb0024 4 160 mtib1024

ötven éves az orosházi gimnázium

1983. szeptember 10. - az orosházi táncsics Mihály gimnázium fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelték szombaton. az egésznapos rendezvényen a fél évszázad alatt ott végzettek közül több mint ezren vettek részt. az évforduló alkalmából kiállítás nyílt a gimnáziumban, amely az iskola történetét, a volt tanárok és diákok képzőművészeti alkotómunkáját, a hajdani taneszközöket, az iskolai sportot és az ifjúság mozgalmi tevékenységét mutatja be. az ünnepi megemlékezésen jelen volt a gimnázium több alapító tanára is.

az 1933-ban gimnáziumi tanfolyamként alapított iskola a felszabadulás után, az 1950-es évek elején költözött a mai 26 tantermes épületbe. a fél évszázad alatt négyezer-háromszáz érettségiztek orosházán; jelenleg fél száz tanár neveli a gimnázium és szakközépiskola ötszáznegyven diákját. az orosháza művelődési életében fontos szerepet betöltő iskolában jelenleg országos jelentőségű kísérlet folyik: az első és második osztály tanulói egységes középiskolai képzést kapnak, majd választhatnak, hogy harmadiktól a gimnáziumi vagy a gépipari szakközépiskolai tagozaton folytatják tanulmányaikat. /mti/

09.20 100983 1190
sam/ke/kö ká

---

sb0025 4 150 mtib1025

társadalmi munka egerént

1983. szeptember 10. - egerben szombaton széles körű társadalmi munkaakcióra került sor. az újonnan felépült északi városrészen mintegy ezren dolgoztak az új lakások környékének rendezésén, parkok kialakításán, játszótérek építésén. a házak között mintegy ezer fa ültetéséhez ásták ki a gödröket. a rákóczi ut és az olasz ut találkozásánál, valamint a zalka Máté uton új játszótérrel építettek, hintákat szereltek fel, padokat helyeztek el, homokozókat alakítottak ki. /mti/

10.13 100983 0523
kov/kö ká

---

bel

- 19 -

1983.09.10.

sb0026 4 170 mtib1026

óriásponty a rábából

1983. szeptember 10. - szakály József vasvári horgász tizenhárom kilós, hetvenkét centiméter hosszú és hetven centiméter kerületű óriáspontyot fogott ki a rábából. a vas negyeli vizeken, de különösen a rábában, amely inkább harcsázó víz, nagyon ritkán kerül horogra ekkora ponty. a szerencsés horgász a kapitális halat, amely egy szem főtt kukoricára kapott, tizenöt perces fásasztás után emelte partra. /mti/

10.16 100983 0454
lér/kö ká

---

sb0027 4 170 mtib1027

idei utolsó tourópa vonat

1983. szeptember 10. - szombaton a déli órákban futott be a siófoki vasútállomásra az idei utolsó tourópa vonat, amely hamburgból indulva bécsen át minden hét végén hozta-vitte az utasokat. az ibusz, valamint az nszk-beli és az osztrák utazási irodák közötti megállapodás értelmében az idei szezonban tizenhét alkalommal közlekedett a tourópa-járat. a szombatonként siófokra érkező szerelvényen átlagosan százötven-kétszáz turista jött a balaton mellé, s indult vissza délután hamburgba. a járatokkal több mint kétezer turista érkezett a magyar tengerhez. /mti/

10.53 100983 0612
káp/kö ká

---

sb0028 4 150 mtib1029

nyugdíjasok pihennek balatonfenyvesen

1983. szeptember 10. - a kisz somogy megyei bizottságának kezdeményezésére első ízben szervezték meg a balatonfenyvesi vezetőképző táborban a nyugdíjasok őszi táborát. a megye minden részéből száz egyedül élő idős ember üdül egy héten át. a tábor vezetése gazdag programot állított össze számukra. délelőttönként orvosok tartanak előadásokat az idősokoruk helyes életmódjáról, jogászok a nyugdíjasokat érintő jogi kérdésekről. délutánonként a buzsaiki népi együttes, a fonyódi karikás frigyos gimnázium kulturcsoportja, a kaposvári fonómunkás kissozintpad szórakoztatja őket, esténként filmet vetítenek.

vasárnap hajókirándulásun vesznek részt, megtekintik keszthelyt, ellátogatnak hévizre. /mti/

káp/sa ká
11.11 100983 0764

--

sb0029 4 150 mtib1030

befejeződött a textilipari fiatalok országos tanácskozása

1983. szeptember 10. - szombaton kőszegen befejeződött a textiliparban dolgozó fiatal szakemberek háromnapos országos tanácskozása. ezúttal már a tizenhetedik alkalommal fogadta a nagy történelmi multu, jelentős textiliparral rendelkező nyugat-dunántuli kisváros az ország textilüzemeinek ifju szakembereit: mérnökeit, technikusait, közgazdászait.

az első napi plenáris ülés után a résztvevők szekcióüléseken vitatták meg egy-egy részterület tennivalóit, problémáit. külön foglalkoztak a fonás, a szövés, a kikészítés, a kötés technológiájával, a konfekcióval, az anyagvizsgálattal és minőségellenőrzéssel, a szervezéssel, vezetéssel, az energiagazdálkodással, valamint a számítástechnikával. a szekcióüléseken több mint száz fiatal szakember adott tájékoztatást a legkülönbözőbb üzemi, termelési, gyártmányfejlesztési, kutatási eredményekről, módszerekről.

a fiatal szakemberek állást foglaltak amellett, hogy minden szakágzatban gyorsan alkalmazkodni kell a piaci igényekhez, a divathoz. olyan termékek fejlesztését kell szorgalmazni, amelyek iránt megfelelő a kereslet, s amelyek gazdaságosan termelhetők.

minden területen hasznosítsák a szellemi tőkét, a kooperáció, a tapasztalatcsere adta lehetőségeket, gyorsítsák a számítógépes adatfeldolgozást, növeljék az ellenőrzés és a közgazdasági munka színvonalát.

a háromnapos találkozó, tanácskozás szombaton üzemlátogatással, a kőszegi butorszöveget, a posztó- és nemezgyár munkájának tanulmányozásával fejeződött be. /mti/

lér/mmé/kö ká
11.13 100983 1580

--

sb0030 4 160 mtib1031

históriás napok sárváron

1983. szeptember 10. - históriás napok kezdődtek szombaton sárváron tinódira, a sárváron 1556-ban elhunyt középkori lantos krónikásra emlékezve. a nádasy várban, tinódi lantos sebestyén egykori munkásságának színhelyén a város tiz évvel ezelőtt alakult regős együttese lépett fel.

vasárnap írókkal, költőkkel, énekesekkel, zenészekkel beszélgethetnek a históriás napok résztvevői, majd koboz-, tekerőlant-, hegedü- és gitármuzsikát, dalokat hallgathatnak. /mti/

lér/mmé/kö ká
11.19 100983 0522

--

sb0031 4 160 mtib1032

vidovszky béla-emlékkiállítás székesfehérváron

1983. szeptember 10. - vidovszky béla festőművész alkotásaiból nyitottak emlékkiállítást szombaton a székesfehérvári istván király muzeumban, a művész születésének centenáriuma alkalmából. a tárlaton negyven képét - köztük harminc fiatalkori alkotását - állították ki. vidovszky béla 1911-től a szolnoki művésztelepen dolgozott, s elsősorban az alföldi tájak festőjeként vált ismertté. a kiállítást október 31-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

dáv/kö ká
12.00 100983 0521

--

bel

- 22 -

1983.09.10.

sb0032 4 160 mtib1033

tanévnyitó a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola szolnoki tagozatán

1983. szeptember 10. - az ötödik tanévnyitóra és a második diplomakiosztó ünnepségre került sor szombaton szolnok fiatal felsőfokú oktatási intézményében, a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola tagozatán. a megyei művelődési és ifjúsági központ színháztermében tartott ünnepségen solymár károly, a főiskola igazgatója köszöntötte az elsőéveseket, akik fogadalmat tettek. ezt követően boros ottóné főigazgató-helyettes, tagozatvezető hetven nappali és ötven levelező hallgatónak nyújtotta át a tanulmányaik sikeres befejezését igazoló oklevelet. nagy részük a tiszántúli és az észak-magyarországi megyékben helyezkedik el. /mti/

end/kö ká
12.04 100983 0730

--

sb0033 4 150 mtib1034

őszi pompában a bükk

1983. szeptember 10. - őszi pompában fogadta a hétfélig kirándulókat a bükk. több mint félszáz fajta vadvirág teljes díszben virít. a tüske nélküli bérci rózsza beárlelte narancsvörös bogoyótermését, s ugyancsak messzire látszik a havasi ribizke termése. a bükki virágritkaságok közül korábban bontott szirmot a halványsárga virágú sisakvirág, a lilásvörös színű imola, az osztrák tárnics. a kirándulók figyelmét messziről magára vonja a cserszömörce vörösödő levele, amely elmaradhatatlan dísz a vadvirágokból kötött őszi csokrokhoz. /mti/

kör/tné/kö ká
12.09 100983 0588

--

bel

- 23 -

1983.09.10.

sb0034 4 170 mtib1035 /felhasználható: 17 órától!/
száz éves tűzoltóegyesület

1983. szeptember 10. - száz esztendeje - 1883-ban - alakult meg tiszsaörsön az önkéntes tűzoltóegyesület. a jubileum alkalmából szombaton kétnapos ünnepség kezdődött a nagyközségben. az alapítás óta eltelt időszakra ünnepi közgyűlésen emlékeztek, majd a helyi tűzoltó emlékekből nyílt kiállítás a tűzoltóság épületében. a kiállításon az egri levéltárban őrzött alapítólevél másolata mellett láthatók a régi tűzoltó eszközök, szabályzatok, rendészeti előírások.

vasárnap felavatják a tűzoltóépület falán elhelyezett emléktáblát, a tiszsaörsi petőfi tsz közössége pedig csapatzászlót adományoz az egyesületnek. ezt követően a tiszafüredi járás, karcag és kisujszállás önkéntes és vállalati tűzoltói - összesen 34 csapat - mérik össze tudásukat a sportpályán rendezendő ügyességi versenyen. /mti/

laz/kö ká
12.14 100983 0849

--

sb0035 4 130 mtib1036

kinevezés

1983. szeptember 10. - ii. jános páp pápa dr. szendi józsef címzetes püspököt, veszprémi apostoli kormányzót, veszprémi megyéspüspökké nevezte ki. a kinevezéshez az elnöki tanács az 1957. évi 22. sz. tvr. alapján az előzetes hozzájárulást megadta. /mti/

pá/kö -ár ká
12.15 100983 0293

--

sb0036 4 170 mtib1037

jubiláló természetjárók

1983. szeptember 10. - megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelte szombaton a salgótarjáni kohász természetjáró csoport, amely a salgótarjáni zója ligetben a kohász testvérvállalatok mintegy hatszáz természetjárójának részvételével találkozót rendezett. az egésznapos programot térzene, kulturális, sátorverési verseny, főzési bemutató, pécskő-hegyi túra, városnézés, este pedig bakancsos bál tette változatossá. a vendégturázók a találkozót alkalmából szép kivitellű emléklapot kaptak.

a salgótarjáni kohász turisták a kellemes időtöltés, testedzés mellett elváltatták a salgótarján környéki kirándulóhelyek erdei utjainak, hegyi forrásainak karbantartását is. /mti/

csiz/kö ká
12.21 100983 0721

--

sb0037 4 150 mtib1038

a bányászszakszervezet központi vezetőségének jubileumi ülése

1983. szeptember 10. - a bányaiipari dolgozók szakszervezete megalakulásának 70. évfordulója alkalmából a központi vezetőség szombaton kibővített ünnepi ülést tartott a szakszervezet székházában. az ülésen **havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára tolmácsolta a párt üdvözlését. részt vett a tanácskozáson marjai józsef, kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár a kormány és a minisztérium, jakab lászló a szót főtítkárhelyettese pedig a szakszervezetek országos tanácsa nevében köszöntötte a résztvevőket. a minisztertanács elnökhelyettese.**

kovács lászló, a szakszervezet főtítkára beszédében máltatta a nyelvcvanezer bányász áldozatkész munkáját. utalt arra, hogy a bányász szakszervezet hét évtizedes fennállása alatt sokat tett azért, hogy tagjai, a bányaiipar dolgozói mind jobb körülmények között végezzék munkájukat, szebb és jobb életük legyen.

a főtítkár kiemelte: a hazai szén-, szénhidrogén-, érc- és ásványvagyon fokozott kiaknázása, a hatékonyság, a gazdaságosság és az exportképesség fokozása, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítása a bányaiipar egész kollektíváját nagy feladatok elé állította. ennek megfelelően az ágazat felmérte a hazai szén- és ásványvagyon helyzetét. program készült, amely az ezredfordulóig meghatározza a szénbányászattal szembeni népgazdasági elvárásokat,

az ahhoz szükséges fejlesztéseket, a bányászati beruházásokat. ennek megfelelően épülnek az új bányák. a termelési célok ismeretében a szakszervezet kidolgozott egy 2000-ig szóló komplex szociálpolitikai tervet, amely tartalmazza a termeléshez szükséges létszámgényt, a technika, technológia korszerűsítését, a munka- és életkörülmények fokozatos javításának teendőit. mint mondotta: folytatni kell a bányászati nagyberuházásokat, javítani a gépesítettség színvonalát, tovább kell munkálkodni a bányabiztonság fokozásán, a munka- és technológiai fegyelem megszilárdításán.

az ünnepi megemlékezés után a vendégek megkoszorúzták a bányász-munkásrozsogalmat és a munka hőseinek emléktábláját.

az évforduló alkalmából kovács lászló kitüntetésekkel adta át a bányászrozsogalomban kiemelkedő munkát végzett dolgozóknak. a szakszervezeti munkáért arany fokozatot öten, az ezüst fokozatot tizen, a kiváló munkáért miniszteri kitüntetést tizenhatan, a földtani kutatás kiváló dolgozója kitüntetést pedig öten vehették át. /mti/

kg/kö ká
12.46 100983 2432

Tjelvény

--

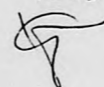
sb0038 4 160 mtib1039

orvosdoktorokat avattak szegeden és debrecenben

1983. szeptember 10. - a szegedi orvostudományi egyetem tanácsa szombaton az ujszegedi sportcsarnokban dr. petri gábor professzor, az egyetem rektora elnökletével doktoravató ünnepi tanácsulást tartott. a tanulmányait most befejezett 176 jelöltet dr. földes vilmos az általános orvostudományi kar dékánja avatta orvosdoktorrá.

ugyancsak orvosavató nyilvános ünnepi tanácsulást tartott szombaton a debreceni orvostudományi egyetem tanácsa a kossuth lajos tudományegyetem diszudvarán. dr. szegedi gyula oktatási rektorhelyettes jelentette be, hogy a vizsgakövetelményeknek 124 hallgató tett eleget, közülük 16-an summa cum laude minősítéssel. ezt követően rektori és rektorhelyettesi kézfogásokkal orvosdoktorrá fogadták a jelöltek. /mti/

dob/tár/kö ká
12.57 100983 0821

--

sb0039 4 180 mtib1040

időjárásjelentés /1. rész/

1983. szeptember 10. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton 13.00 órakor:

nyugat felől záporok, zivatarok európa időjárására most a kontinens nyugati partvidéke, illetve az atlanti-óceán északkeleti része fölött örvénylő, 2000-2500 km-es átmérőjű ciklonnak van a legnagyobb hatása. nyugat-európán kívül közép-európa nyugati felén és a kontinens északi részén is borongós, szeles, a brit-szigeteken viharos, hideg időt okoz. egy erőteljes hideg frontja elérte a pireneusi-félszigetet. erősen felhős, esős idő van a szovjetunió északnyugati határvidéken is. európa többi részén egyelőre tulnyomóan napos az idő. közép-európa keleti felén átmenetileg jelentősen emelkedett a hőmérséklet.

magyarország elmult másfél napos időjárására a sok napsütés, az erőteljes felmelegedés, illetve a gyakran élénk szél volt a jellemző. számottevő eső sehol sem hullott. a hőmérséklet pénteki minimuma 3 és 13, maximuma 22 és 28, szombati minimuma pedig 10 és 18 fok között volt az ország nagy részén. szombaton 11 órakor a hőmérséklet 19 és 27 fok között váltakozott. a balaton vize síófoknál 19 fok volt.

budapesten pénteken a napi középhőmérséklet 19,5 fok volt, és ez 1,4 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

szombaton 12.00 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengersizintre átszámított légnyomás 1011 mbár, változatlan.

várható időjárás vasárnap estig:

nyugat felől lassan megnövekszik a felhőzet és elsősorban a durántulon kell számítani egyre több helyen záporra, zivatarra, majd csendes esőre.

többfelé erős, néhol időnként viharos lesz a déli, délnyugati szél.

a nyugati országrészben a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14 és 19, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 20 és 25 fok között valószínű.

keleten vasárnap hajnalra 9, 14, délutánra 26, 31 fok közötti hőmérséklet várható.

/folyt. köv./

gw

13.09 100983 1955

--

sb0040 4 180 mtib1041

időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás budapesten és a balatonnál

a fővárosban vasárnap reggelig általában kevés felhő, száraz idő várható. a déli szél időnként megerősödik. a késő esti hőmérséklet 22, a vasárnap hajnali 15 fok körül lesz.

a balatonnál szombat estig gyakran erős lesz a déli szél, így a sárga jelzés van érvényben.

tulnyomóan napos, meleg idő várható. délután már lehet helyi zápor, zivatar.

a hőmérséklet csúcserőssége 28, 30 fok között, a késő esti hőmérséklet 23, 24 fok körül alakul. a tó vizének hőmérséklete 19 fokos.

a duna vízállása budapestnél: 159 cm,
a víz hőmérséklete: 17 fokos. /mti/

gw

13.13 100983 0728

--

sb0041 4 160 mtib1042

oklevélátadó ünnepség

1983. szeptember 10. - az orvostovábbképző intézet egészségügyi főiskolai karának tanácsa oklevélátadó nyilvános ülést tartott szombaton a sote nagyváradi téri épületében. dr. bencze béla főiskolai tanár, az országos mentőszolgálat főigazgatója és dr. riskó tiber egyetemi tanár köszöntötte az idén végzetteket.

ezután a szakvezető tanárok a főiskolai kar nappali és levelező szakán végzett, valamint a kiegészítő képzésben részesült mintegy 1000 szakoktatónak, mentőtisztnek, intézetvezetőnek, gyógytornásznak, dietetikusnak, közegészségügyi és járványügyi ellenőrnek, védőnőnek adták át az oklevelet. az ünnepségen emléklapot kapott 14, ötven évvel ezelőtt végzett védőnő. /mti/

me/fe/kö ká
13.14 100983 0734

--

sb0042 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

Lottónyeremények

1983. szeptember 10. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 36. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt

a Lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 43 fogadónak volt, nyereményük egyenként 203.858 forint.

3 találatos 4.095 fogadónak volt, nyereményük egyenként 1.070 forint.

a 2 találatos szelvények száma 157.795 darab, ezekre egyenként 30 forintot fizetnek. /mti/

13.15 100983 0491

--

sb0043 4 130 mtib1044

sárkányeregető nap

1983. szeptember 10. - sok ezer ember látogatott el szombaton a hűvösvölgyi nagyrétre, hogy részese lehessen az első hazai sárkánykészítő és röptető versenynek, amelyet a népművelési intézet és az uttörő szövetség hirdetett meg.

a helyszínen ifjú iparművészek és uttörő-vezetők segítettek a gyermekeknek és a vállalkozó kedvű felnőtteknek a sárkánykészítés tudományának elsajátításában. kiállításon mutatták be a különféle sárkánytipusok legszebb, legérdekesebb darabjait, s azok évezredek történetét. a több mint száz repülőszerkezet között egyebek mellett látható volt egy ősi kínai lepkesárkány és egy hatalmas, akár ember felmérésére képes harci sárkány is. sárkányrepülő és hőlégballon bemutatás, valamint báb- és pantomim előadások színesítették a programot. a helyszínen iparművészek árulták a maguk készített sárkányokat. a rendezők megjutalmazták a repülni képes legeredetibb, legszebb, legnagyobb és legkisebb sárkányok készítőit. /mti/

ri/gg/gw ká

13.15 100983 1003

M

--

sb0044 4 160 mtib1045

ősi diákvárosok találkozója debrecenben

1983. szeptember 10. - az ősi diákhagyományok felkutatásának módszertanáról rendezett elméleti tanácskozással folytatódott szombaton debrecenben az ősi diákvárosok első hazai találkozója. a hét, nagy hagyományokkal rendelkező város - sárospatak, kecskemét, pécs, szeged, sopron és debrecen - mintegy kétezer diákküldötte a találkozó második napján különféle kulturális és sportrendezvényen vett részt. a kölcsény ferenc művelődési központban megnyitották a diákhagyományok tárgyi emlékeiből rendezett kiállítást, a színházteremben a hét város diákszínjászói az egykori iskolai életet felelevenítő produkciókat mutatta be. a hajdu-bihari megyeszékhely három szabadtéri helyszínén amatőr művészeti csoportok léptek közönség elé, míg a nagyerdőn tréfás akadályversenyt rendeztek. vasárnap városnézéssel és kulturális programokkal fejeződik be az első hazai diákvárosi találkozó. /mti/

13.16 100983 0955

--

sb0045 4 170 mtib1046

bucsznak a fecskék

1983. szeptember 10. - a hazánkban költő, de más földrészeken telelő madaraink készülődnek a nagy utra. a gólyák zöme már elment, megüresedtek fészkeik, és most bucsuznak a fecskék is. a parti fecskék hagyták el először a folyók, a homokbányák, a téglagyári kubikgödörök meredek, szakadékos partjaiba vájt otthonaikat. a városokban élő molnárfecskék látványos felvonulással köszönnek el. a villanyvezetékeken, az ereszcsontrónakon, a házak peremein ezres csapatokba verődnek. amikor már együtt vannak, egyszerre röppennek föl, majd visszaereszkednek. ezt a szárnypróbálgató készülődést számtalanszor megismétlik, míg végül rászánják magukat az indulásra. az előőrsök elhagyták az alföldi városokat.

a villásfarkú madarak vonulásuk során sok helyen megpihennek, s ilyenkor előzőlik a dél-alföldi természetvédelmi területeket. mindig úgy vándorolnak tovább, ahogy az időjárás sürgeti őket. egyelőre a vadvizek környékén, a tavakat övező nádasokban találnak menedéket, s bőséges étellel, nem kell sietniük a költözéssel. /mti/

13.28 100983 1073

M

--

sb0046 4 180 mtib1047

közúti balesetek

1983. szeptember 10. - pénteken, debrecenben egy utkereszteződésnél fige jános, 28 éves gépkocsivezető hajdunánási lakos az országos mentőszolgálat gépkocsijával nekiütközött egy autóbussznak, amelyet bataska lászló, 34 éves gépkocsivezető, budapesti lakos vezetett. a baleset következtében fige jános a helyszínen, utasai közül stefán jánosné 20 éves adminisztrátor hajdudorogi lakos a kórházban meghalt, ketten súlyos sérülést szenvedtek. a baleset oka: bataska nem biztosított áthaladási elsőbbséget a megkülönböztető jelzéseit használó mentőnek, fige pedig nem győződött meg a veszélytelen áthaladás lehetőségéről. a rendőrség megkezdte a baleset vizsgálatát, az autóbussz vezetőjét őrizetbe vették.

debrecen külterületén egy fényesorompóval ellátott vasúti átjáróban pénteken este papp lászló 48 éves önálló fuvaros, debreceni lakos, munkagépével - a tilos jelzés ellenére - a vasúti sínekre hajtott és nekiütközött az áthaladó személyvonatnak. a baleset következtében papp lászló a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte a vizsgálatot. /mti/

me/gw ká

13.50 100983 1119

--

sb0047 4 150 mtib1049

szombati nagyüzem a földeken /1. rész/

1983. szeptember 10. - a hét végén országszerte gépek ezrei dolgoztak a földeken; mezőgazdasági üzemek igyekeznek, hogy mielőbb magtárakba, a feldolgozó üzemekbe kerüljön a termés. a betakarítással egyidőben megfelelő ütemű a talajmunka, s a legtöbb helyen a szokottnál korábban megkezdődött a vetés is.

szolnok megyében szombaton egész nap aratták a rizst, törték a kukoricát és megkezdtek a cukorrépa szedését. a répaszedő gépek elsőként a tószegi petőfi, a törökszentmiklósi béke, a kengyeli dózsa és a tiszaszőlősi petőfi tsz-ben láttak munkához. a kemény talaj feladta a leckét a traktoroknak, kétszeres erőfeszítéssel képesek csak kifordítani a földből a meglehetősen kicsire nőtt répafejeket. a kisujszállási és a karcagi tsz-ekben tucatnál több gép vágta a korai rizsfajtákat.

M

a vizigabonának egyébként kedvezett a száraz idő, jó termést ad. a nagykunsági és a jászági kukoricatáblákon száznál több betakarító gép törte a kukoricát.

„paprikás műszakot,, tartottak bács-kiskun megyében, a kalocsai fűszernövényt termő tájkörzetben. a hét végén mintegy 100 vagonnyi piros csövet gyűjtöttek be a bokrokról, amelynek egy részét fűzerezik a kistermelők és a házak falán szikkasztják. mélykut határában a paradicsom alakú paprikát szedték, amit a bajai hűtőház fogad feldolgozásra.

gépek százai dolgoztak szombaton pest megye állami gazdaságainak, tsz-einek tábláin is. jó ütemben halad a szemeskukorica betakarítása: az összességében 60 ezer hektáryi termőterület 10 százalékánál már lekerült a termés. különösen nehéz a munka embernek és gépnek a cukorrépa földeken, a jókora repedések barázdálta szikkadt talajon. pest megyében a hét végén a szőlőültetvényeken is megkezdődött a betakarítás. a szüreti munkában megközelítően 9 ezer diák és több száz katona vesz részt. a szőlőtermés a becslések szerint a tavalyihoz hasonlóan alakul, a minőség viszont várhatóan jobb lesz az elmúlt évinél.

a szegedi tájkörzetben szombaton valósággal megszállták a fűszerpaprika ültetvényeket a szedők. a családoknak segítenek a rokonok, a munkatársak, ládáikba, zsákokba gyűjtik a pirosra érett csöveket. /folyt. köv./

15.35^{GW} 100983 2199

--

sb0048 4 150 mtib1050

szombati nagyüzem a földeken /2. rész/

a borsodi földeken jó ütemben halad a burgonya betakarítása. a sajtóvölgyi nagyüzemi táblákon gépek szedik fel a termést, s a tsz-tagok, valamint az őszi kohászati üzemben dolgozók részesmunkában válogatják és zsákolják a gumókat. szombaton fejeződött be a silókukorica betakarítása: megközelítően 16 ezer hektáryi terület terméséből készítettek téli takarmányt az állatállomány ellátására.

emberek ezrei népesítették be a földeket szombaton a dunántúlon is. győr-sopron megyében a burgonyát, a paradicsomot és a paprikát szedték, a győr környéki kertekben, pannonhalma vidékén a korai szőlőt szüretelték. a kukorica betakarítása most kezdődik, elsőnek az aszálykárt szenvedett táblákra vonultak ki a kombájnok. a hanság

M

bel

- 32 -

1983.09.10.

mentén és a lajtamenti kavicsos területeken a kendert aratták, s ez a munka befejezéséhez közeledik.

a betakarítás mellett mindenütt a talaj előkészítése és az őszi vetés kötött le nagy erőket. szolnok megyében sokfelé dolgoztak a szántó traktorok és a vetőgépek.

pest megyében a felszabadult földeken azonnal hozzáláttak a talajmunkához. a vetés az idén korábban kezdődhetett, így a termőterület csaknem 60 százalékan elvetették a repcét, s a mintegy 7 ezer hektárnyi rozsterület kétharmadán is földbe került a mag.

csongrád megyében a hét végén megerősített ügyeletet tartottak a gépműhelyekben, a kemény talajon ugyanis, gyakrabban törnek, zuzódnak az ekefejek és a traktorok is sűrűbben rongálódnak. borsodban az utóbbi napokban hullott csapadék valamelyest fellazította a már kőkeményre szikkadt talajt, ez megkönnyíti a traktorok munkáját. szombaton ötszáznál több erőgép készítette a magágyat, nyomokban a műtrágyaszórók haladtak. eddig 50 ezer hektár területet készítettek elő az őszi vetéshez.

vas megyében a nagyteljesítményű traktorok éjjel-nappal szántanak, készítik a magágyat az őszi árpa és a buza vetéséhez. végéhez közeledik a földek műtrágyázása és istállótrágyázása is. örvendetes, hogy az idén az előző évekhez viszonyítva több istállótrágyát szórnak ki a földekre. /mti/

vir/end/káp/lér/kör/tób/cser/lász/kg/fe/gw ká

15.38 100983 2145

--

sb0049 1 130 mtib1051

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0044 mtib1038 sz. /a bányásszakszervezet/ hírünk 1. bek. 8. sorában a név helyesen:

jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese

/mti/

mz sn
15.41 100983 0222

--

bel

- 33 -

1983.09.10.

sb0050 4 130 mtib1052 /embargó: 18 óráig/

kádár jános finnországba látogat

1983. szeptember 10. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára mauno koivistonak, a finn köztársaság elnökének meghívására a közeli napokban hivatalos látogatást tesz finnországból. /mti/

ka/ag/mz sn

15.46 100983 0292

--

sb0051 4 130 mtib1053 /embargó: 18 óráig/

házánkba érkezik a brit külügyminiszter

1983. szeptember 10. - dr. várkonyi péter külügyminiszter meghívására szeptember 12-én hivatalos látogatásra hazánkba érkezik sir geoffrey howe brit külügyminiszter. /mti/

ka/mz sn

15.48 100983 0239

--

sb0052 4 180 mtib1054 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. szeptember 10.

várható időjárás vasárnap estig:

nyugat felől lassan megnövekszik a felhőzet és elsősorban a dumántulon kell számítani egyre több helyen záporra, zivatarra.

többfelé erős, néhol viharos marad a déli, délnyugati szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 20, 25, keleten 26, 31 fok között alakul. /mti/

mz sn

18.08 100983 0438

--

sb0053 4 160 mtib1055

bemutató a józsef attila színházban

1983. szeptember 10. - az új évad első premierjeként schiller „stuart mária” című drámáját mutatták be szombaton este a józsef attila színházban.

a darabot kálnoky lászló fordította. a józsef attila színház előadásain a főszerepeket fehér anna és voith ági alakítja, fellép továbbá andorai péter, harkányi endre, kránitz lajos, józsa irme, tolnay miklós, nagy miklós, ujréti lászló, rátóti zoltán és örkényi éva. schiller drámáját - vendégrendezőként - valló péter állította színpadra. /mti/

t cs/ -ár/mz sn

19.13 100983 0569

--

sb0054 4 180 mtib1056 /közönségszolgálat/

utelzárás

1983. szeptember 10. - a főinform jelenti: vasárnap 8-12.30 között lezárják a kandó kálmán műszaki főiskola előtt a józsef utcától kezdődően a lovassy lászló utcát. ugyancsak lezárják a tavaszmező utcát a mátyás térnél, valamint a koszoru utcának a költői anna utca felőli részét.

az utelzárás időtartama alatt a mátyás téren rendőrök irányítják a forgalmat. /mti/

di/mz sn

19.32 100983 0409

--

sb0055 4 180 mtib1058

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. szeptember 10.

sb0001 hazaérkezett madridból dr. várkonyi péter
 sb0002 kedvező változások a dolgozók általános iskoláiban
 sb0003 hagyományörzés, nyelvápolás a nemzetiségi táborokban
 sb0004 a fokozott közúti ellenőrzés tapasztalatai
 sb0005 javuló feltételek az áruforgalmi utószezonban /1. rész/
 sb0006 javuló feltételek az áruforgalmi utószezonban /2. rész/
 sb0007 javuló feltételek az áruforgalmi utószezonban /3. rész/
 sb0008 művelődéstörténeti újdonságok
 sb0009 vonatpótló autóbuszok
 sb0010 új bélyeg
 sb0011 két hét múlva vége a nyári időszámításnak /1. rész/
 sb0012 két hét múlva vége a nyári időszámításnak /2. rész/
 sb0013 a pusztai építészet emlékei
 sb0014 automata csomagolja a zeolitot
 sb0015 kubikos emlékszóbor mezőtúron
 sb0016 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0017 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0018 verik a mandulát
 sb0019 úvegballonok nagy sorozatban
 sb0020 telkek a nagykanizsai építkezőknek
 sb0021 soproni szüreti napok
 sb0022 átadták a gedeon tiharré-díjat
 sb0023 elhunyt támadt jános
 sb0024 ötven éves az orosházi gimnázium
 sb0025 társadalmi munka egerért
 sb0026 óriás ponty a rábából
 sb0027 idei utolsó tourópa vonat
 sb0028 nyugdíjasok pihennek balatonfenyvesen
 sb0029 befejeződött a textilipari fiatalok országos tanácskozása
 sb0030 történelmi napok sárváron
 sb0031 vidovszky béla-emlékkiállítás székesfehérváron
 sb0032 tanévnyitó a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolán
 sb0033 őszi pompában a bükk
 sb0034 százéves tűzoltó egyesület
 sb0035 kinevezés
 sb0036 jubiláló természetjárók
 sb0037 a bányászszakszervezet jubileumi ülése
 sb0038 orvosdoktorokat avattak szegeden és debrecenben
 sb0039 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0040 időjárásjelentés /2. rész/
 /felyt. köv./

gw

19.39 100983 1756

M

--

bel

- 36 -

1983.09.10.

sb0056 4 180 mtib1059

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 oklevélátadó ünnepség
sb0042 lottónyeremények
sb0043 sárkányeregető nap
sb0044 őszi diákvárosok találkozója debrecenben
sb0045 bucsuznak a fecskék
sb0046 közúti balesetek
sb0047 szombati nagyüzem a földeken /1. rész/
sb0048 szombati nagyüzem a földeken /2. rész/
sb0049 a szerkesztőségek figyelme!
sb0050 kádár jános finnországba látogat
sb0051 hazánkba érkezik a brit külügyminiszter
sb0052 időjárásjelentés
sb0053 bemutató a józsef attila ...
sb0054 utelzárás
sb0055 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0056 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: kálmán sándor
sebestyén tibor
- v é g e -

/mti/

mz sn
19.40 100983 0839

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 11. bel vasárnap

sb0001 4 150 mtib1001

diósgyőri munkás kulturális napok

1983. szeptember 11. - a hatodik diósgyőri munkás kulturális napok pénteken kezdődött rendezvénysorozatának szombaton több mint ötezer látogatója volt a vasas művelődési központban és a környékén kialakított vásárnegyedben. egész napon át neves együttesek és előadók szórakoztatták a közönséget a felállított több színpadon. a legkisebb gyermekektől az idősebb korosztályokig mindenki választhatott kedvére valót a bőséges programból.

a déli órákban a diósgyőri kistéli lakótelepről a lillafüredi kisvasút nyitott szerelvényei szállították a közönséget a bükkbe, az ujmassai őskohóhoz. az itt rendezett baráti találkozóra a lenin kohászati művek csaknem ezer legjobb dolgozója és családtagjaik kaptak meghívást. a résztvevőket a diósgyőri kohászati alapításának romantikus színhelyén drótos lászló, a lenin kohászati művek vezérigazgatója köszöntötte. ünnepi beszédében többek között szólt azokról a gondokról, amelyekkel a világgazdasági válság a magyar kohászatot is sújtja. hangoztatta azonban, hogy az utóbbi évek nehézségei után az ideiglenes javuló eredményei már bizakodásra jogosítanak.

a köszöntő után tóth józsef tisztagu brigádja begyűjtötte az őskohót. a kohászok az ódon környezethez illő korabeli öltözetben olvasztották, csapolták és öntötték az acélt. az öntecseket átszállították a szomszédos, ugyancsak évszázados kovácműhelybe, s ott a kovácsok mindjárt üllőket és patkókat készítettek belőlük.